د پوهنې وزارت
د تعلیمي نصاب د پراختیا او
درسي کتابونو د تالیف ریاست

د قرآن کریم زده کړه
او
اسلامي ښوونه او روزنه

لومړی ټولګی

د چاپ کال: ۱۳۸۸ هـ . ش.

د پوهنې وزارت
د تعلیمي نصاب د پراختیا او
درسي کتابونو د تالیف ریاست

د قرآن کریم زده کړه
او
اسلامي ښوونه او روزنه

لومړی ټولګی

د چاپ کال: ۱۳۸۸ هـ . ش.

د کتاب د تالیف، څېړنې او تدقیق کمیټې

لیکوالان: سر مؤلف الحاج مولوي بسم الله بختیار د اسلامي علومو د دیپارتمنت علمي او مسلکي غړی.

الحاج مولوي عبدالرقیب جهید د اسلامي علومو د دیپارتمنت علمي او مسلکي غړی.

سلاکاره کمیټه:

۱_ دکتور احسان الله د اسلامي علومو د دیپارتمنت آمر.

۲_ سرمؤلف الحاج بسم الله بختیار د اسلامي علومو د دیپارتمنت علمي او مسلکي غړی

۳_ عبدالرقیب جهید د اسلامي علومو د دیپارتمنت علمي او مسلکي غړی.

۴_ سرمؤلف محمد انیس یونس د عربي ژبې او ادبیاتو د دیپارتمنت آمر .

۵_ مولوي عبدالوکیل د اسلامي علومو د دیپارتمنت علمي او مسلکي غړی.

٦_ مؤلف شیر احمد مسعودی د اسلامي علومو د دیپارتمنت علمي او مسلکي غړی.

۷_ استاد رقیب الله ابراهیمي د اسلامي علومو د د بپارتمنت علمي او مسلکي غړی.

۸_ مایل آقا متقي د اسلامي علومو د د بپارتمنت علمي او مسلکي غړی.

د څېړنې او تدقیق کمېټه:

۱_ پوهاند عبد السلام عظیمي قاضي القضات او د سترې محکمې رئیس.

۲_ قضاوت پوه استاد قیام الدین کشاف.

۳_ قاضي نذیر احمد حنفي د ولسي جرګې د تقنین کمیسیون مرستیال.

۴_ مولوي عبدالعزیز د ولسي جرګې د دیني ، پوهنې او لوړو زده کړو د کمیسیون غړی .

۵_ کرامت الله صدیق د حج او اوقافو وزارت د تدقیق کمیسیون رئیس.

٦_ مولوي عین النعیم فیضي د علماؤ د سراسري شورا غړی .

۷_ مولوي عنایت الله بلیغ د علماؤ د سراسري شورا غړی .

د محتویاتو، سیاسي، فرهنگي، او دیني برخو د څېړنې او کره کتنې کمیته:

۱– دکتور محمد یوسف نیازی د پوهنې وزارت لوی سلا کار.

۲– محمد آصف ننگ د پوهنې وزارت د خپرونو او اطلاعاتو رئیس.

د څېړنې او تدقیق د څارنې کمېټه:

– دکتور عبدالغفور غزنوي د پوهنې وزارت د تعلیمي نصاب د پراختیا، د ساینس مرکز او د خپرونو مرستیال. دکمېټې رئیس

_ محمد صدیق پتمن د پوهنې وزارت تدریسي مرستیال. غړی.

_ د سرمؤلف مرستیال عبدالظاهر ګلستانی د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تألیف رئیس. غړی.

د مطالبو فهرست

شماره	عنوان	صفحه
۱	د قرآن کریم د زده کړې مضمون	۱ ____ ۳۴
۲	عقیده:د اسلامي ښوونې او روزنې مضمون:لومړی فصل	۳۵ ____ ۴۰
۳	دویم فصل: فقه	۴۱ ____ ۴۴
۴	دریم فصل: اخلاق	۴۵ ____ ۵۲

بسم الله الرحمن الرحيم

پیغام

د لوی خدای (ج) شکر ادا کوو چې زموږ د مجاهد ملت د کلکې ارادې، بیدریغه قربانیو، د ملګرو ملتونو او د نړۍ د بشردوستو هېوادونو د نیکو هلوځلو په پایله کې په هېواد کې سراسري سوله او مشروع سیاسي نظام ټینګ شو او له جګړې څخه را پیدا شوی ځوکلن کړاو یې پای ته ورساوه. د افغانستان اسلامي جمهوریت او په سرکې یې جلالتمآب حامدکرزی د واکمن وګړنیز نظام له پېل څخه ملي سترو مـــوخو ته د رسېدو په هیله د هېواد د بیارغـاونې او پراختیا په ټولو برخوکې د نوو پروګرامونو تګلاره پېل کړې ده. د ښوونې او روزنې په برخه کې او د معارف د نوي کیدو او غوړیدو په لاره کې هڅې، د ملي یووالي، متمدنو، رښتینو او د پیاوړو مسلمانانو په توګه د نوی ځوان نسل د روزنې په برخه کې د دغه جلالتمآب زیات ملاتړ او زړه سواندې لارښوونې چې تر تطبیق لاندې دي د ډېرې درناوي وړ دي.

دپوهنې وزارت دهغو لارښوونو او نوښتونو له جملې څخه چې دافغانستان دپوهنې د بیارغاونې په لاره کې یې ترلاس لاندې لري، د تعلیمي نصاب د پرمختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست ته دنده ورکړې ده چې له یوې خوا د ښوونځیو د لوست دکتابونو دکمښت او نشتوالي ستونزه لرې کړي او له بل پلوه د افغانستان د اسلامي جمهوري دولت د علمي او فرهنګي پالیسۍ اوموخو په رڼا کې د داسې واحد تعلیمي نصاب په ترتیبولو بوخت شي چې د هېواد اوسنیو او راتلونکو اړتیاوو ته ځواب ووایي.
زموږ نوی تعلیمي نصاب چې د افغانې ټولنې له غوښتنو او نړیوالو معیارونو سره عیار شوی، موخه یې د هېواد د بچیانو اسلامي اوعلمي روزنه اوزده کړه ده چې په نتیجه کې یې دپوهنې د زده کوونکو، ماشومانو، تنکیوځوانانو او ځوانانو په ذهن کې سالم تفکر پیاوړی او هغوی د نوې پوهې له ارزښتونو سره آشنا کوي. زموږ د هېواد ځوانان باید متدین مسلمانان، هیوادپال، بشرپال او د پوهې او کمال پر ګاڼه سمبال انسانان وروزل شي ترڅو د علومو د پرمختیا او معاصر تمدن له پرمختګ سره اشنایي ترلاسه کړي او په ټینګ هوډ سره له هغو نوو او مثبتو بدلونونو څخه چې رامنځته شوي دي ګټه واخلي. دنوي افغانستان او د یوې سوکاله ټولنې د جوړونې په موخه د ساینس او تکنالوژۍ له بدلونونو سربېره باید د انساني علومو له بنسټونو، د بشري حقونو د ساتنې، سولې، هېوادپالنې، ملي یوالي، د استوګنې د سالم چاپیریال د ساتنې اوسوله ییز ګډ ژوند څخه خبر وي. د جهل له تورتم او د مخدره توکو له تولید او قاچاق سره مبارزه د خپلوزده کړوپه سرکې په پام کې ونیسي.

مونږ له رښتینو، زړه سواندو اوتجربه لرونکو ښوونکو څخه چې د نوي تعلیمي نصاب په تطبیق کې د هېواد د بچیانو د زده کړې او روزنې سترمسؤلیت پر غاړه لري او دغه راز د هېواد د پوهنې د برخې له نورو علمي، فرهنګي شخصیتونو او پوهانو څخه هیله لرو چې د خپلو رغنده نظرونو او وړاندیزونو په وړاندې کولو سره زموږ له لیکوالو سره د درسي کتابونو په لیکلو او پیاوړي کولو کې مرستې وکړي. په همدې ډول له تمویلوونکو هېوادونو او درنو سازمانونو (د امریکا د متحده ایالتونو د نړیوالې پراختیا اداره، دانیدا، یونیسف، نړیوال بانک اویونیسکو)څخه چې دکتابونو په تالیف او چاپولوکې یې د پوهنې له وزارت سره مادي اوتخنیکي مرسته کړې ده مننه کوو. له ټولو ګرانو زده کوونکو، درنو ښوونکو او محترمو میندو پلرونو څخه هیله کوو چې د درسي کتابونو په ښه ساتنه کې خپله مرسته ونه سپموي.

فاروق وردک

دافغانستان داسلامي جمهوریت دپوهنې وزیر

د قرآن کریم د زدکړې مضمون

لومړی فصل

لومړی لوست

الفبا توري

هدف:

د لاندنیو اوو(۷) تورو د اواز او بڼې پېژندنه.

دالفبا توري څوک پيژني؟

هغه توري ښودلئ شئ چې شکلونه يې سره ورته دي؟

ث ت ب ا

خ ح ج

هڅونه:

۱- محترم ښوونکی دې یو توری په څرګند ډول پر تخته ولیکي او ودې لولي، وروسته دې زده کوونکي ورسره ملګرتیا وکړي او د تورو لیکنه چې له کوم ځای څخه پیل او پای ته رسیږي.زده کوونکو ته ورو ښيي.

۲- ټکي لرونکي اوبې ټکیو توري دې پوره تشخیص کړي او د (ت، ث، ج ، خ) توري دې تمرین کړي.

ارزونه: **آیا زده کوونکي د ب، ث، ج، خ د تورو شکل، تلفظ او د ټکي ځای پيژندلی او ويلای شي؟**

دويم لوست

د الفبا توري

هدف:

د لاندنيو شپږو (٦) تورو له تلفظ، آواز او شکل سره آشنايي.

څوک کولی شي دا توري ولولي؟

کوم توري سره ورته شکل لري؟

د ذ ر

ز س ش

هڅونه:

يوله بل سره ورته توري په خپلو کتابچو کې وليکئ او سره يې ونښلوئ.

ذ س

ش د

ارزونه:

آيا زده کوونکي توري بيل بيل لوستلی او د ث، س آوازونه تشخيصولی شي؟

محترم ښوونکی دې ددې لوست او تېر شوي لوست متن تر هغه وخته تمرين کړي ترڅو ډاډمن شـــي چې زده کوونکو تر دې پړاو پورې د تورو آواز، شکل او د سم تلفظ مهارت پيدا کړی، بيا وروســـته دې په نوي لوست پيل وکړي.

دریيم لوست

د الفبا توري

هدف:

د لاندې ځلورو (۴) تورو شکل او آواز پيژندنه.

ص ض

ط ظ

څرنګوالی:

زده کوونکي دې د پورتنيو ځلورو تورو آواز تشخيص کړي او په ګوتو سره دې په هوا کې د هغو شکل پنځه پنځه واره وليکي.

ارزونه: آيا زده کوونکو د(ط، ظ، ص، ض) سم تلفظ اوشکلونه پيژندلي دي؟

محترم ښوونکی دې زده کوونکو ته دنده ورکړي چې د (س او ص) توري لس لس ځله په کور کې وليکي او بيا يې و ګوري او اصلاح يې کړي.

څلورم لوست

د الفبا توري

هدف:

د لاندې شپږو (٦) تورود شکل او تلفظ له مهارت سره آشنايي.

لاندې توري څوک لوستلای شي؟

ف غ ع

ل ک ق

هڅونه:

محترم ښوونکی دې لوست پر تخته وليکي او له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې ويې لولي.

ارزونه: آيا زده کوونکي په بشپړه توګه د ع، ف، غ، ق، ک، اول سم آواز او شکل تشخيص کولی او بيا يې سم تلفظ کولی شي؟

محترم ښوونکی دې زده کوونکو ته دنده ورکړي چې دخپلو کورنيو په مرسته دا توري په خپلو کتابچو کې ١٠-١٠وارې وليکي.

پنځم لوست

د الفبا توري

هدف:

دلاندې تورو د تلفظ اوشکل پیژندنه.

څوک کولای شي دا توري د ټولګي پر تخته ولیکي؟

م ن

و هـ

ء ی

هڅونه:

زده کوونکي دې داتوري بیل بیل سم تلفظ کړي او په خپلو کتابچو کې دې ولیکي.

ارزونه: آیا زده کوونکو ددې تورو سم تلفظ او شکلونه پیژندلي دي او سم یې لوستلی شي؟

محترم ښوونکی دې زده کوونکو ته لارښوونه وکړي چې ځینې توري نور شکلونه هم لري. لکه:

د – ذ - ت – ک– ی – هـ

د – ذ – ة - ك - ی – ه

شپږم لوست

ټکي لرونکي توري

هدف:

د پنځلسو (۱۵) ټکو لرونکو تورو پیژندنه.

ب	ت	ث	ج	خ
ذ	ز	ش	ض	ظ
غ	ف	ق	ن	یـــ

هڅونه:

محترم ښوونکی دې ټکي لرونکي توري پر تخته ولیکي او په لوړ غږ سره دې ولولي چې زده کوونکي یــې واوریدلی شي.او همدارنګه دې له زده کوونکو څخه وغواړي چې په یواځې توګه د ټکو ځایونه ور وښیي.

ارزونه: آیا زده کوونکو دټکو ځایونه پوره پیژندلي دي؟

محترم ښوونکی دې دا توري یوځل په افقي بیا په عمودي توګه پر زده کوونکو ولولي.

اووم لوست

بې ټکو توري

هدف:

د ښوارلسو (۱۴) بې ټکو تورو پېژندنه.

آیا بې ټکو توري پېژنئ؟

ا	ح	د	ر	س
ص	ط	ک	ل	م
و	هــ	ء	ی	

هڅونه:

محترم ښوونکی دې بې ټکي توري پر تخته ولیکي او په لوړ آواز سره دې ولولي بیا دې زده کوونکي تکرار کړي.

محترم ښوونکی دې د لوست په پای کې هغه توري چې یو ټکی، دوه ټکي، او درې ټکي لري سره بیل کړي او زده کوونکي دې وروباندې پوه کړي.

<u>تمرين</u>

په مرتبه توګه د الفبا دتورو پیژندنه.

ځوک دهجا توري ويلی او لیکلی شي؟

ج	ث	ت	ب	ا
ر	ذ	د	خ	ح
ض	ص	ش	س	ز
ف	غ	ع	ظ	ط
ن	م	ل	ک	ق
	ی	ء	ه	و

هڅونه:

زده کوونکي دې دا جدول لومړی له پورتنۍ خوا څخه لاندې خوا ته او بیا له لاندې خوا څخه پورتنۍ خوا ته ولولي او محترم استاد دې د هغوی تېروتنې ارزيابي او اصلاح کړي.

محترم ښوونکی دې زده کوونکو ته له ارزونې وروسته کورنۍ دنده ورکړي چې د کومو تورو په ويلو او ليکلو کې ستونزې لري ۱۰–۱۰ وارې په خپلو کتابچو کې وليکي.

اتم لوست

پیوندي توري

هدف:

د پیوندي یا ترکیبي تورو د شکل پیژندنه او د لیکنې مهارت.

ا	بـ	تـ	ثـ	جـ
حـ	خـ	ـد	ـذ	ـر
ـز	سـ	شـ	صـ	ضـ
طـ	ظـ	ـع	ـغ	فـ
قـ	کـ	لـ	مـ	نـ
ـو	هـ	ئـ	یـ	

هڅونه:

زده کوونکي په دې باید پوه شي چې (ا، ب) اوټول توري له نورو تورو سره د یوځای کیدلو په وخت کې له هغوی سره یو ځای لوستل او لیکل کیږي لکه (لا- ما- تا- یا) بیا دې زده کوونکي هر توری په هوا کې په خپلو ګوتو سره تمثیل او تمرین کړي.

دویم فصل

حرکتونه (ـَـــ ـــِـ ـــُـ) او له هغو سره د تورو تلفظ

او هم د سکون(ـــْـ) پیژندنه

نهم لوست د زورحرکت (ـــــَـ)

هدف:

د زور د حرکت پیژند نه او پر پنځلسو تورو باندې یي سم تلفظ .

آیا دزور سره مو توري تلفظ کړي دي؟

اَ	بَ	تَ	ثَ	جَ
حَ	خَ	دَ	ذَ	رَ
زَ	سَ	شَ	صَ	ضَ

هڅونه:

محترم ښوونکی دې د لوست توري له زور سره پر تخته ولیکي او په لوړ غږ سره دې ولولي او بیا دې زده کوونکي ورسره تکرار کړي.

محترم ښوونکی دې دهر توري سم تلفظ او آواز پر زده کوونکو باندې تکرار کړي.

لسم لوست

دزورحرکت (ـــــَــ)

هدف:

د زور ـــَـ پیژندنه او پر (۱۴) تورو باندې یي تلفظ .

آیا دا لاندې توري له زور سره تلفظ کولای شئ ؟

ایا د زور ځای پیژنئ ؟

طَ	ظَ	عَ	غَ	فَ
قَ	کَ	لَ	مَ	نَ
وَ	هَ	ءَ	یَ	

هځونه:

زده کوونکي دې پورتني توري له زور سره سم تلفظ کړي او محترم ښوونکی دې د هغوی تېروتنې په مینې سره اصلاح کړي.

محترم ښوونکی دې زده کوونکو ته کورنۍ دنده ورکړي چې د الفباء قاعدې له حرکتونو سره په کور کې د مور او پلار په مرسته په خپلو کتابچو کې ولیکي.

يوولسم لوست

د زير حرکت (ـــِــ)

هدف:

د زير حرکت ـــِــ سم تلفظ او پر پنځلسو تورو باندې يي دسم ادا کولو مهارت.

آيا دا لاندې توري له زيرـــِــ سره ويلاى شئ ؟

اِ	بِ	تِ	ثِ	جِ
حِ	خِ	دِ	ذِ	رِ
زِ	سِ	شِ	صِ	ضِ

هڅونه:

زده کوونکي دې پورتني توري په ډله ييز ډول تکرار کړي.

محترم ښوونکی دې د تورو د زير حرکت سم تلفظ په لوړ آواز په خپلو زده کوونکو باندې مشق اوتکرار کړي.

دولسم لوست

د زیر حرکت (ـــِـــ)

هدف:

د زیر حرکت ـــِـــ سم تلفظ او پر پنځلسو تورو باندې يي دسم اداکولو مهارت.

آيا دا لاندې توري له زير ـــِـــ سره ويلای شئ؟

طِ	ظِ	عِ	غِ	فِ
قِ	کِ	لِ	مِ	نِ
وِ	هِـ	ءِ	یِ	

هڅونه:

محترم ښوونکی دې پـر تختـې د زیر نښه زده کوونکو ته وښيي او هم دې زده کوونکو ته د زور او زیر تلفظ واضح کړي لکه: اَ - اِ

محترم ښوونکی دې له زير سره د پورتنيو تورو تلفظ ته پاملرنه وکړي او پر زده کوونکو باندې دې مشق او تکرار کړي.

دیارلسم لوست

د پيښ (ـــُـ) تمرين په مرتبو تورو کې

هدف:

د پيښ له حرکت ـــُـ سره د ۱۵ تورو تلفظ، شکل او مهارت پیژندنه.

څوک کولای شي لاندې توري له پيښ ـــُـ سره تلفظ کړي.

اُ	بُ	تُ	ثُ	جُ
حُ	خُ	دُ	ذُ	رُ
زُ	سُ	شُ	صُ	ضُ

هڅونه:

محترم ښوونکی دې هر توری په ځانګړې توګه د پيښ له علامې سره پر تخته وليکي، ولولي او زده کوونکي دې ور سره ملګرتيا وکړي.

محترم ښوونکی دې د پيښ لرونکو تورو په سم تلفظ کې له زده کوونکو سره مرسته وکړي.

د پیښ (ـــُـ) تمرین په مرتبو تورو کې

هدف:

د پیښ له حرکت ـــُـ سره د تورو د تلفظ او آواز د مهارت پیژندنه .

څوک کولی شي په لاندې تورو باندې د پیښ نښه ـــُـ کیږدي؟

طُ	ظُ	عُ	غُ	فُ
قُ	کُ	لُ	مُ	نُ
وُ	هُ	ءُ	یُ	

هڅونه:

محترم ښوونکی دې د پیښ نښهـــُـ چې د واو په څیر لیکل کیږي د ټولګي پر تخته ولیکي او زده کوونکي دې لوست په افقي او عمودي ډول په لوړ آواز سره ووایي.

ښا غلی ښوونکی دې د پیښ لرونکو تورو په سم تلفظ کې له زده کوونکو سره مرسته وکړي.

تمرين (۱)

د زده کوونکو دقيق لوستل، اوريدل او د ليدلو د مهارتونو وده او پياوړتيا.

په تورو کې دحرکتونو ـَـ ـِـ ـُـ پيژندنه

په تورو کې زور، زير او پيښ څوک ښودلی شي؟

اَاِاُ	بَ بِ بُ	تَ تِ تُ	ثَ ثِ ثُ	جَ جِ جُ
حَ حِ حُ	خَ خِ خُ	دَ دِ دُ	ذَ ذِ ذُ	رَ رِ رُ
زَ زِ زُ	سَ سِ سُ	شَ شِ شُ	صَ صِ صُ	ضَ ضِ ضُ
طَ طِ طُ	ظَ ظِ ظُ	عَ عِ عُ	غَ غِ غُ	فَ فِ فُ
قَ قِ قُ	کَ کِ کُ	لَ لِ لُ	مَ مِ مُ	نَ نِ نُ
وَ وِ وُ	هَ هِ هُ	ءَ ءِ ءُ	یَ یِ یُ	

هڅونه:

په چوپټيا سره مطالعه کول او د تورو او حرکتونو پيژندل.

د هر توري سم تلفظ ته پاملرنه.

محترم ښوونکی دې له زده کوونکو سره د (ث، س، ص) په سم تلفظ کې مرسته وکړي

تمرین (۲)

په نیمه (ترکیبي) تورو کې د حرکتونو ــَـ، ــِـ او ــُـ پیژندنه.

په نیمه (ترکیبي) تورو کي د حرکتونو زور، زیر، پیښ د پیژندنې تمرین

اَاِاُ	بَـبِـبُـ	تَـتِـتُـ	ثَـثِـثُـ	جَـجِـجُـ
حَـحِـ حُـ	خَـخِـ خُـ	ـدَـدِـدُ	ـذَـذِـذُ	ـرَـرِـرُ
ـزَـزِـزُ	سَـسِـسُـ	شَـشِـشُـ	صَـصِـصُـ	ضَـضِـضُـ
طَـطِـ طُـ	ظَـظِـ ظُـ	عَـعِـعُـ	غَـغِـغُـ	فَـفِـفُـ
قَـقِـقُـ	کَـکِـکُـ	لَـلِـلُـ	مَـمِـمُـ	نَـنِـنُـ
ـوَـوِـوُ	هَـهِـهُـ	ءَءِءُ	يَـيِـيُـ	

محترم استاد دې په نیمه (ترکیبي) تورو کې دحرکتونو (زور، زیر، پیښ) د تیر لوست په ځیر تکرار کړي.

پنځلسم لوست

په دوه توریزو کې سکون

هدف:

د سکون پیژندنه او یو توری له یوبل توري سره نښلول او د هغه د اواز پیژندنه.

اَنْ	بَنْ	تَنْ	ثَنْ	جَنْ
حَنْ	خَنْ	دَنْ	ذَنْ	رَنْ

اِنْ	بِنْ	تِنْ	ثِنْ	جِنْ
حِنْ	خِنْ	دِنْ	ذِنْ	رِنْ

اُنْ	بُنْ	تُنْ	ثُنْ	جُنْ
حُنْ	خُنْ	دُنْ	ذُنْ	رُنْ

محترم ښوونکی دې متحرک اوساکن توري سره بیل بیل پر تخته ولیکي او و یې لولي بیا دې له زده کوونکو څخه وغواړي چې دوه دوه کسه سره توري یوځای کړي او ویې لولي.

شپاړسم لوست

د قرآن کریم په کلمو کې د سکون تمرین

هدف

په ترکیبي قرآني کلمو کې دمتحرکو او ساکنو تورو ښوونه ، پیژندنه او سم تلفظ.

څوک کولی شي زور، زیر ، پیښ او سکون په کلمو کې روښانه کړي ؟

اَلْحَـــمْدُ — قُـــلْ

اَ لْ حَ مْ دُ قُ لْ

صُـــلْحُ

صُ لْ حُ

هڅونه:

زده کوونکي دې دا کلمې په ډله ییزه توګه په لوړ آواز سره تلفظ کړي.

ښاغلی ښوونکی دې د لوست موضوع په نورو مثالونو کې پوره روښانه کړي.

درېيم فصل

اوو لسم لوست

تنوین (ـــًــٍـــٌ)

هدف: د تنوین پیژندنه

آیا په تورو کې د دوو زوررونو ـــً دوو زیرونو ـــٍ دوو پېښونو ـــٌ ځای راښودلی شئ؟

دوه زوررونه ـــــــً دوه زیرونه ـــــــٍ دوه پېښونه ـــــــٌ

اً اٍ اٌ بً بٍ بٌ

هخونه:

د(اَنْ - اِنْ - اُنْ) آواز اوتلفظ مشق او تکرار کړئ.

زده کوونکي دې د (اً - اٍ - اٌ) شکل په خپلو کتابچو کې ولیکي.

ښاغلی ښوونکی دې دتنوین آواز په نورو مثالونو کې زده کوونکو ته روښانه کړي.

اتلسم لوست

دوه زوره تنوین (ـــًـــ)

هدف:

په نهه ویشتو تورو کې د تنوین ـــًـــ ښودنه او د تلفظ پیژندنه يې .

اً بً تً ثً جً

حً خً دً ذً رً

زً سً شً صً ضً

طً ظً عً غً فً

قً کً لً مً نً

وً هً ءً یً

هڅونه:

لاندې توري تلفظ او تکرار کړئ او بیا يې په خپلو کتابچو کې ولیکئ

ا	ً	اً	= اَنْ	ب	ً	بً	بَنْ
ء	ً	ءً	= اَنْ	و	ً	وً	وَنْ
ه	ً	هً	= هَنْ	ف	ً	فً	فَنْ
ع	ً	عً	= عَنْ	م	ً	مً	مَنْ

نولسم لوست

دوه زیره تنوین (ـــٍـــ)

هدف:

د دوو زیرونو (تنوین) د شکل ښوونه او په تورو کې یې تلفظ مثلاً اٍ – اِن چې د نون آواز لري.

اٍ	بٍ	تٍ	ثٍ	جٍ
حٍ	خٍ	دٍ	ذٍ	رٍ
زٍ	سٍ	شٍ	صٍ	ضٍ
طٍ	ظٍ	عٍ	غٍ	فٍ
قٍ	کٍ	لٍ	مٍ	نٍ
وٍ	هٍ	ءٍ	یٍ	

هڅونه:

لاندې توري تلفظ او تکرار کړئ او بیا یې په خپلو کتابچو کې ولیکئ.

ج ٍ	جٍ	جِن	ن ٍ	نٍ	نِن
م ٍ	مٍ	مِن	ص ٍ	صٍ	صِن
ب ٍ	بٍ	بِن	ل ٍ	لٍ	لِن

ښاغلی ښوونکی دې د تورو آواز او شکل په زده کوونکو تکرار او مشق کړي.

د دوو پیښونو تنوین (ــٌــٌ)

هدف:

په تورو کې د دوو پیښونو ٌٌ تنوین پیژندنه.

اٌ	بٌ	تٌ	ثٌ	جٌ
حٌ	خٌ	دٌ	ذٌ	رٌ
زٌ	سٌ	شٌ	صٌ	ضٌ
طٌ	ظٌ	عٌ	غٌ	فٌ
قٌ	کٌ	لٌ	مٌ	نٌ
وٌ	هٌ	ءٌ	یٌ	

هځونه:

لاندې توري تلفظ او تکرار کړئ او بیا یې په خپلو کتابچو کې ولیکئ

ا ٌٌ	=	اُنْ	ع ٌٌ	=	عُنْ
ب ٌٌ	=	بُنْ	ش ٌٌ	=	شُنْ
ت ٌٌ	=	تُنْ	ی ٌٌ	=	یُنْ

ښاغلی ښوونکی دې لوست پرتخته ولیکي او دتنوین توري دې په زده کوونکو ولولي بیادې پــه لــوړ آواز پــر هغوی باندې تکرار کړي.

يوويشتم لوست

شد (ـّـ)

هدف:

د شدـّـ د تلفظ او شکل پيژندنه .

(ـَّـــ ـِّـــ ـُّـــ)

اَیُّ اِنَّ اَنَّ اِنِّیْ

د شد لرونکو تورو تجزيه

١- اِنَّ	اِنْ نَ
٢- اَنَّ	اَنْ نَ
٣- اِنِّیْ	اِنْ نِ یْ
۴- اَیُّ	اَ یْ یُ

هڅونه:

زده کوونکي دې شد د زور، زير او پيښ سره په کلمو او تورو کې جلا جلا پر تخته وليکي او له يو بل سره دې په لوستلو کې ملګرتيا وکړي.

ښاغلی ښوونکی! دشد لرونکو کلمو او تورو په تلفظ کې له زده کوونکو سره مرسته وکړئ.

څلورم فصل

دوه ويشتم لوست

هجا ويل
لومړۍ برخه

هدف:
د هجا ويلو مهارت.

اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّیْطَانِ الرَّجِیْمِ○

اَعُـــــوْذُ

اَ عُ وْ ذُ

بِـــاللّٰهِ

بِ ا لْ لٰ هِ

مِـــــــنَ الشَّـــــــیْطَا نِ

مِ نَ ا ل شَّ یْ طَ ا نِ

الــــرَّجِیــْـــمِ

ا ل رَّ جِ یْ مِ

هڅونه:

۱- ښاغلی ښوونکی دې د لوست هره کلمه په څرګند ډول په تخته ولیکي او بیا دې هره کلمه په جلا جلا او ټولنیزه توګه ولولي.

ښاغلی ښوونکي دې پورتنی لوست په دوه برخو او (۲) درسي ساعتونو کې تدریس کړي.

هجا ویل
دویمه برخه

هدف:

په ترکیبي توګه د هجا ویلو مهارت او د تورو تجزیه کول.

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

بِسْمِ	اللهِ
بِ سْ مِ	ا لْ لٰ هِ
الرَّحْمٰنِ	الرَّحِيْمِ
اَ ل رَّ حْ مٰ نِ	ا ل رَّ حِ يْ مِ

هڅونه: ۱-زده کوونکي دې بسم الله الرحمن الرحیم لومړی په پټ او بیا په لوړ آواز سره ولولي.

ارزونه:

آیا زده کوونکي په آسانۍ سره اعوذ بالله ..... او بسم الله .... لوستلی شي؟

۱- ښاغلی ښوونکی دې د بسم الله الرحمن الرحیم معنا (شروع کوم دخدای په نامه چې ډیر بښونکی او مهربانه دی) په زده کوونکو مشق کړي او وروسته دې زده کوونکي په لوړ آواز ولولي.

۱- ښاغلی ښوونکی دې لوست په دوو درسي ساعتونو کې تدریس کړي.

۲- ښاغلی ښوونکیه! زده کوونکي پوه کړئ چې دهر نیک کار په پیل کې بسم الله الرحمن الرحیم ویل کیږي.

۳- ښاغلی ښوونکیه! د څلورم فصل په لوستونو کې د (۱۷) مخ له نیمه ترکیبي تورو څخه کار واخلئ.

د فاتحې سورت (اَلحَمدُ لِلّٰهِ)

(لومړۍ برخه)

هدف: د فاتحې په سورت کې د قرآني کلمو رواني اوهجایي ویل.

اَلۡحَمۡدُ	لِلّٰهِ
اَ لۡ حَ مۡ دُ	لِ لۡ لٰ هِ
رَبِّ	الۡعٰلَمِيۡنَ ۙ
رَبۡ بِ	ا لۡ عٰ لَ مِ یۡ نَ
الرَّحۡمٰنِ	الرَّحِيۡمِ ۙ
اَ ل رَّ حۡ مٰ نِ	ا ل رَّ حِ یۡ مِ

هڅونه:

۱- ښاغلی ښوونکی دې د لوست هره کلمه په څرګند ډول په تخته ولیکي او بیا دې هره کلمه په جلا جلا او ټولیزه توګه ولولي.

دویمه برخه

هدف: د هجایي اوروانی ویلو د مهارت زده کړه.

الدِّیْنِؕ	یَوْمِ	مٰلِکِ
ا ل دِّ یْ نِ	یَ وْ مِ	مٰ ا لِ کِ

نَعْبُدُ	اِیَّاکَ
نَ عْ بُ دُ	اِ یْ یَ ا کَ

نَسْتَعِیْنُ ؕ	وَ اِیَّاکَ
نَ سْ تَ عِ یْ نُ	وَ اِ یْ یَ ا کَ

هڅونه:

۱ - ښاغلی ښوونکی دې د لوست هره کلمه په څرګند ډول په تخته ولیکي او بیا دې زده کوونکي هره کلمه په جلا جلا او ټولیزه توګه ولولي.

شپږویشتم لوست

دریېمه برخه

هدف: د هجايي او روانی لوستلو زده کړه .

اِهْدِنَا

اِ هْــ دِ نَ ا

الصِّرَاطَ

ا ل صِّ رَ ا طَ

ا لمُسْتَقِیْمَ ۙ

ا لْ مُ سْ تَ قِ یْ مَ

صِرَاطَ

صِ رَ ا طَ

الَّذِیْنَ

الْ لَ ذِ یْ نَ

اَنْعَمْتَ

اَ نْ عَ مْ تَ

هځونه:

زده کوونکي دې د (**اِهْدِناَ الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِیْمَ**) جمله په ګروپي توګه په لوړ آواز سره ولولي.

اووه ويشتم لوست

څلورمه برخه

هدف: د هجايي او رواني لوستلو زده کړه.

عَلَيۡهِمۡ ۙ

عَ لَ يۡ هِ مۡ

غَيۡرِ

غَ يۡ رِ

الۡمَغۡضُوۡبِ

الۡ مَ غۡ ضُ وۡ بِ

عَلَيۡهِمۡ

عَ لَ يۡ هِ مۡ

وَلَاالضَّآلِّيۡنَ ۧ

وَ لَا ا ل ضَّ ا لۡ لِ يۡ نَ

آمِيۡنَ

هڅونه:

زده کوونکي دې (غیرالمغضوب) په لوړ آواز سره ولـــولي او د(ولا الـــضالين) توري دې وشميري.

د فاتحې سورت

مشق او تمرين

دفاتحې سورت د رواني ويلو مهارت.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ﴿١﴾
اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٢﴾ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ﴿٣﴾
مٰلِكِ يَوْمِ الدِّيْنِ ﴿٤﴾ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِيْنُ ﴿٥﴾
اِهْدِنَا الصِّرٰطَ الْمُسْتَقِيْمَ ﴿٦﴾ صِرٰطَ الَّذِيْنَ أَنْعَمْتَ
عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوْبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّآلِّيْنَ ﴿٧﴾

هڅونه:

زده کوونکي دې د فاتحې د سورت دکلمو حرکتونه (زير ، زور ، پيښ اوشد) په سمه توګه ولولي.

ارزونه: آيا زده کوونکي د فاتحې د سورت هر يو آيت لوستلی شي؟

ښاغلی ښوونکيه! د زده کوونکو له مينې او غوښتنې سره سم تاسو کولای شی، چې (الکوثر) اويا (العصر) سورتونه په اضافي ساعتونو کې د زده کوونکو په فعالې ونډې سره د آزادو لوستونو په څير تدريس کړئ.

اته ویشتم لوست

د اخلاص سورت

هدف:

د اخلاص د سورت د رواني لوستلو زده کړه .

څوک (قل هو الله احد) ویلی شي؟

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○
قُلْ هُوَ اللهُ اَحَدٌ ① اَللهُ الصَّمَدُ ② لَمْ يَلِدْ ۙ وَلَمْ
يُوْلَدْ ③ وَلَمْ يَكُنْ لَّهٗ كُفُوًا اَحَدٌ ④

محترم ښوونکی دې دا لوست د تیرو درسونو په څیر په هجایي او رواني توګه تدریس کړي.

باید پوه شئ چې اشباعي زور اشباعي زیر، اشباعي پېښ په دې شکل ـٰـ، ـٖـ ، ـٗـ سره په قرآني کلمو کې راځي اود ـَـ ، ـِـ ، ـُـ په آواز سره په ډکه توګه اداء کیږی. دمثال په توګه اٰدَمِ خَيْرُهٗ داود چې په اصل کې ءَ ا دَ مُ، خَيرِهِي اوْ دَاوُودُ دی .

نو ولاړ زور د یوه زور او الف پر ځاي، پروت زیر د زیراو یا پر ځاي، اوسرچپه پیښ د پیښ او یوه واو پر ځاي راځي مثلاً مٰ = مَا، ہٖ = هِی، ؤٗ = وو شمیرل کیږي نو په ډیره ساده ژبه زده کوونکي ورباندي پوه کړي.

یادونه : اشباع : ډک لوستلو ته وایي.

نهه ویشتم لوست

د الفلق سورت

هدف:

د الفلق د سورت رواني ویل .

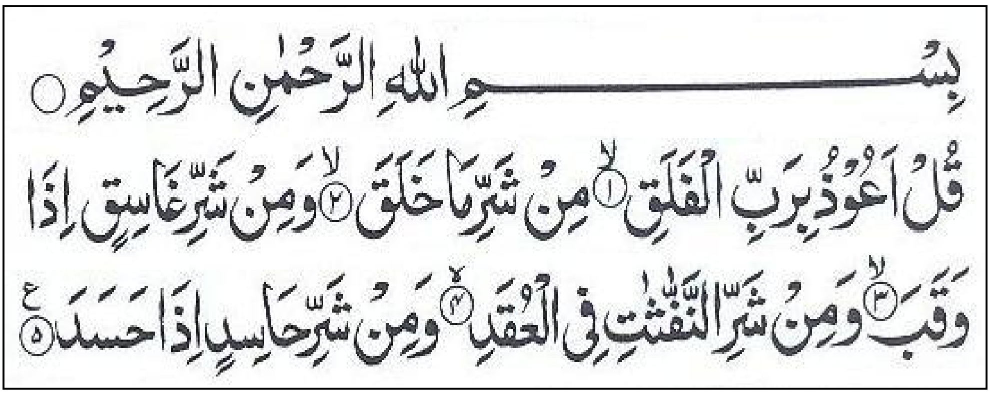

ښاغلی ښوونکی دې دا لوست په څو برخو کې د تیرې لارښوونې سره سم تدریس کړي.

همدا راز اشباعي حرکتونه (ولاړ زور، پروت زیـــر او ډک پـــیښ(ــٰا ــٖا ــٗ) د ٰملِـــکِ لَمٗ یَکُنْ لَّهٗ او نورې کلمې پر تخته ولیکئ او زده کوونکو ته یې په کلمه او شکل سره په هجایي توګـــه توضیح کړئ.

دیرشم لوست

د الناس سورت

هدف:

د الناس سورت د روانی ویلو مهارت.

آیا د الناس سورت ویلای شئ؟

څوک کولای شي د الناس سورت هجایي او رواني قرائت کړي؟

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾ اِلٰهِ النَّاسِ ﴿٣﴾

مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾ الَّذِیْ يُوَسْوِسُ فِیْ

صُدُوْرِ النَّاسِ ﴿٥﴾ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿٦﴾

هڅونه

ښاغلی ښوونکی دې د دې سورت کلمې او آیتونه پر تخته ولیکي . زده کوونکي دې په هجایي او رواني ووايي، او تاسو يې په ورين تندي لفظي او صوتي خطا ګانې اصلاح کړئ.

ارزونه:

ښاغلی ښوونکی! د دې سورت هر آیت په رواني توګه له زده کوونکو څخه پوښتنه وکړئ.

ښاغلی ښوونکی دې زده کوونکو ته دنده ورکړي چې د کورنۍ په مرسته دا څلور سورتونه په يادو زده کړي.

د اسلامي ښوونې او روزنې مضمون

لومړی فصل: عقیده

لومړی لوست

الله (جل جلا له)

هدف: زده کوونکو ته د الله تعالی د یادونې د ذهنیت ورکول او د عقیدې ټینګوالی.

موږ چا پیداکړي یو؟

تـــه د چـــا بنـــده یـــــې؟ زه د الله تعــالی بنـــــده یـــم.
موږ ته څوک روزي راکوي؟ موږ ته الله تعالی روزي راکوي.
ځمکه، آسمان، حیوانات، لمر او سپوږمۍ چا پیدا کړي دي؟
ځمکه، آسمان، حیوانات، لمر او سپوږ مۍ الله تعالی پیدا کړي دي.
موږ د الله تعالی سره مینه لرو او د هغه عبادت کوو.
الله تعالی زموږ پروردګار دی.
موږ په الله تعالی ایمان لرو.

هڅونه

ښاغلی ښوونکی دې د لوست په ترڅ کې د کائناتو پیدایښت په نمایـــشي توګـــه زده کوونکـــو تـــه وروپیژني او زده کوونکي دې ته متوجه کړي چې د خپلو ځانونو په اړه فکر وکړي.

ښاغلی ښوونکی دې زده کوونکو ته دنده ورکړي چې د نړۍ او کائناتو په باره کې خبري وکړي.

دویم لوست

زموږ پیغمبر صلی الله علیه وسلم

هدف: زده کوونکوته د اسلام د ستر پیغمبر(صلی الله علیه وسلم) د رسالت پیژندنه او په اړه یې د اعتقاد پیاوړتیا.

س– ته د چا امتي یې؟

ج– زه د حضرت محمد (صلي الله علیه و سلم) **امتي یم.**

س– حضرت محمد (صلي الله علیه و سلم) **څوک دی؟**

ج– حضرت محمد (صلي الله علیه و سلم) **د الله تعالی رسول دی.**

مونږ مسلمانان د حضرت محمد (صلي الله علیه و سلم) **په پیغمبری ایمان لرو.**

مونږ له حضرت محمد (صلي الله علیه و سلم) **سره مینه او محبت لرو.**

هڅونه:

زده کوونکي دې لوست د سوال اوځواب په توګه په ډله ییز ډول تکرار اوتمرین کړي.

---

۱ – ښاغلی ښوونکی دې د حضرت محمد (صلی الله علیه و سلم) د ژوند په هکله په مکي او مدني دور کې له خپلو معلوماتو څخه زده کوونکو ته لنډ معلومات ورکړي.

<u>دریم لوست</u>

طیبه کلمه

<u>هدف:</u> په سمه توګه د طیبې کلمې د ویلو مهارت.

طیبه کلمه څوک ویلی شي؟

لَآ اِلٰــــهَ اِلَّا اللّٰـــهُ مُحَمَّـــــدٌ رَّسُــوْلُ اللّٰـهِ○

الله تعالی یو دی.

حـــضرت محمـــد (صـــلی الله علیـــه و ســـلم) د هغـــه پیغمبـــر دی.

<u>هڅونه</u>

زده کوونکي دې طیبه کلمه لومړی په چوپه خوله ولولي او بیا دې په لوړ آواز په ډله ییزه توګه ولولي.

ښاغلی ښوونکی دې د کلمې طیبې بیلې بیلې برخې پرتختې ولیکي بیا دې و ارزوي او له څوتنـــو زده کوونکو څخه دې وغواړي چې هغه د مخې ولولي.

ثلورم لوست

زموږ کتاب

(قرآن کریم)

هدف: له قرآن کریم سره آ شنایي او له هغه سره محبت او مینه لرل.

آیا قرآنکریم پیژنئ؟

زمونږ د کتـــاب نـــوم څه دی؟ زمونږ د کتاب نـــوم قرآن کریم دی.

قرآن کـــریم په چـــا باندې نازل شوی دی؟

قرآنکریم پر حضرت محمد(صلی الله علیه و سلم) باندې نازل شوی دی.

زمونږ دیـــن څه نوم لـــري؟ زمونږ د دیـــن نوم اســـلام دی.

هڅونه

محترم استاد دې دا لوست له الله تعالی څخه پیل، د اسلام د پیغمبر، دیـــن اوکتـــاب د ســـوال اوځواب په توګه تدریس کړي او زده کوونکي دې په څو ډلو وویشي ترڅو په دې هکله یو له بـــل څخه پوښتنې وکړي.

ښاغلی ښوونکی دې د اسلام د سپیڅلي دین ارزښتونه وخت په وخت زده کوونکو ته په ډېره ســـاده ژبه بیان کړي او د قرآن کریم، اسلام او پیغمبر په هکله هغوی ته معلومات ورکړي.

تمرين

۱. مونږ، تاسو، ځمکه او آسمان چا پيدا کړي دي؟
۲. زمونږ پروردګار څوک دی؟
۳. زمونږ د پيغمبر نوم څه دی؟
۴. زمونږ د دين نوم څه دی؟
۵. ته د چا امتي يې؟
٦. زمونږ په پيغمبر محمد (صلی الله عليه وسلم) باندې کوم کتاب نازل شوی دی؟
۷. طيبه کلمه څوک ويلای شي؟

ښاغلی ښوونکی دې د تمرين له لارې تير شوي درسونه په زده کوونکو باندې تکرار کړي.

پنځم لوست

کعبه شریفه

هدف: د مسلمانانو د قبلې (کعبې شریفې) پیژندنه.

مورږ کوم لوري ته لمونځ کوو؟

س– زمونږ قبله څه نوم لري؟

ځ– زمونږ قبله کعبه شریفه ده.

س ــ کعبه شریفه په کوم ځای کې واقع ده؟

ځ ــکعبه شریفه د مکې په ښار کې واقع ده.

س– مونږ په لمانځه کي کوم لوري ته دریږو؟

ځ– مونږ په لمانځه کي دکعبي شریفي، لوري ته دریږو.

هڅونه

محترم ښوونکی دې زده کوونکي له ټولګي څخه د باندي په لیکه کي ودروي او څلــور خــواوې دې ورته وښیي، بیا دې زده کوونکي د قبلي لوری پیدا کړي.

سپارښت: محترم ښوونکی دې د قبلې په باره کي زده کوونکو ته په ساده ژبــه مناســب معلومــات ورکړي.

زده کوونکي دې پوه کړي چي د قبلې په لوري دې پښې نه اوږدوي او د قبلې په لورې دې لاړې نه توکوي.

شپږم لوست

زمونږ دین

هدف: د اسلام د مبارک دین عقیده اوله ارزښتونو سره آشنایي.

س– زمونږ دین څه نوم لري؟

ځ– زمونږ دیـــن اســـلام دی.

س– د اسلام دین مونږ ته د څه شي لارښوونه کوي؟

ځ ـ د اسلام مبین دین مونږ ته د ښو کارونو امر کوي اوله بدو کارونو څخه مو منع کوي.

ټولې ښېګڼې د اسلام په مبارک دین کې دي.

هڅونه

زده کوونکي دې په خپل منځ کې په ډله ییزه توګه د اسلام د ارزښتونو په هکله خبرې وکړي.

ارزونه:

زده کوونکي د اسلام د ارزښتونو په باره کې څه ویلی شي؟

ښاغلی ښوونکی دې په ورځني ژوند کې د اسلام د ارزښتونو د اغېزې په اړه زده کوونکو ته معلومـــات ورکړي.

دويم فصل

اووم لوست

طهارت (پاکوالی)

هدف: دځان پاکوالي ته پاملرنه.

س ـ لمونځ په چا فرض دی؟

ځ ـ لمونځ په هر مسلمان فرض دی.

س– له لمانځه مخکې بايد څه وکړو؟

ځ– له لمانځه څخه مـــخکــــې اودس کوو.

س– د لمانځه لپاره بايد کوم شيان پاک وساتو؟

ځ– مونږ خپل ځان، جامې او د لمانځه ځای پاک ساتو.

س– مونږ بايد په کومو اوبو اودس وکړو؟

ځ– مونږ په پاکــــو اوبو اودس کوو.

هڅونه

ښاغلی ښوونکی دې زده کوونکو ته د اوبو د ډولونو په هکله معلومات ورکړي او هغوی دې د اوبو په ارزښت پوه کړي.

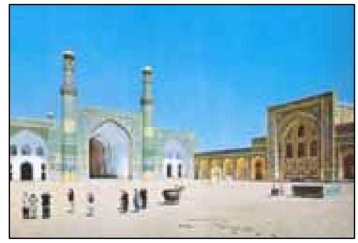

اتم لوست

لمونځ

هدف: په لمانځه باندې د زده کوونکو عادت کول او په هغوی کې د عبادت جذبه پيداکول.

څوک کولی شي دلمانځه د اداء کولو ترتيب ووايي؟

س– لمونځ پر چا فرض دی؟

ځ– لمونځ په هر مسلمان فرض دی.

س– څوک چې لمونځ نه کوي څه کيږي؟

ځ– څوک چې لمونځ نه کوي ګنهکار دی.

س– لمونځ څه ګټې لري؟

ځ– لمونځ انسان ته بدني هوساينه او د زړه ډاډ وربښي او له ګناهونو څخه يې ژغوري.

هڅونه

زده کوونکي دې په خپلو منځو کې د لمانځه په هکله خبرې وکړي.

ارزونه: آيا زده کوونکي د لمانځه حرکتونه اداء کولی شي؟

ښاغلی ښوونکی دې د لمانځه د فرضيت په هکله زده کوونکو ته مناسب معلومات ورکړي او دوی دې هم د هغه په هکله خبرې وکړي.

نهم لوست

د لمانځه وختونه

هدف: د لمانځه له وختونو سره آشنايي

د لمانځه وختونه پيژنئ؟

س– لمونځ په يوه شپه اوورځ کې څووخته فرض دی؟

ج– لمونځ په شپه اوورځ کې په هر مسلمان باندې پنځه وخته فرض دی.

١– د سهار لمونځ.

٢– د ماسپښين لمونځ.

٣– د مازيګر لمونځ.

٤– د ماښام لمونځ.

٥– د ماسختن لمونځ.

هڅونه

زده کوونکي دې د لمانځه د وختونو په هکله په خپلو منځو کې خبرې وکړي.

ښاغلی ښوونکی دې لوست د پوښتنې اوځواب په توګه ووايي .

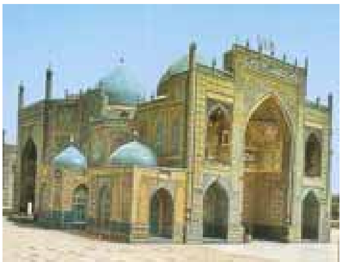

لسم لوست

جومات (مسجد شریف)

هدف: په زده کوونکو کې جومات ته د تګ جذبه پیدا کول.

آیا تاسې جومات ته ځئ؟

جومات د عبادت ځای دی.

زه له خپل پلار سره جومات ته ځم.

په جومات کې خپل دیني درسونه لولم.

هڅونه

زده کوونکي دې له خپل مور او پلار سره د لمونځ کولو په هکله خبرې وکړي.

ارزونه:

ایا زده کوونکي د جومات له تګ سره مینه او علاقه ښیي؟

دجمعې د لمانځه او جومات ته د تګ په هکله زده کوونکو ته په زړه پورې معلومات ورکړئ.

دریم فصل

اخلاق او آداب

یوولسم لوست

د مور او پلار حقونه

هدف: د مور او پلار د حق پیژندنه او د هغوی درناوی.

زه د خپل مور او پلار سره ډیره مینه لرم.

د خدای جل جلاله رضاء او خوښي د مور او پلار په خوښۍ کې ده.

زه تل د خپل مور او پلار درناوی کوم اوخدمت ته یې ولاړیم.

هڅونه

زده کوونکي دې په ټولګي کې د مور او پلار د حقونو په هکله خبرې وکړي او محترم استاد دې د هغوي د ژبني مهارت او د پوهې اندازه وارزوي.

ارزونه:

زده کوونکي دې هغه ستونزې چې مور او پلار یې له دوې سره ګالي، څرګندې کړي.

ښاغلی ښوونکی دې زده کوونکو ته سپارښتنه وکړي، چې د بل چا مور او پلار ته کنځل کول هم ګناه ده .

دولسم لوست

د ښوونکي حقونه

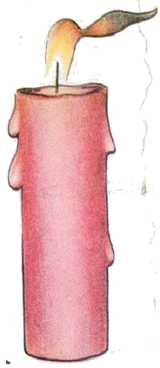

هدف: د استاذ له حقوقو سره آشنايي او د هغه درناوی.

مونږ د ښوونکي لوست ته غوږ نيسو او هغه زده کوو.

د ښوونکي درناوی پر مونږ لازم دی.

مونږ له خپلو ښوونکو څخه پوهه اوښه خويونه زده کوو.

هڅونه

زده کوونکي دې په ټولګي کې د ښوونکي د درناوي رول ولوبوي.

ارزونه: لوست د سوال اوځواب په ډول وړاندې کړئ او د زده کوونکو د پوهې کچه او اندازه ورڅخه اټکل کړئ.

ښوونکی دې د ښوونکي د حقونو په هکله زده کوونکو ته معلومات ورکړي.

دیارلسم لوست

د ګاونډي حقونه

هدف: له ګاونډیانو سره د نېکۍ کولو انګیزه او له هغوی سره د دوستۍ، مینې او سولې په فضا کې ژوند کول.

ګاونډی څوک دی؟

آیا تاسو خپل ګاونډی پیژنئ؟

مونږ له ګاونډي سره ښه راشه درشه کوو.
د اسلام پاک دین له ګاونډي سره په ښه تګ را تګ او نیکۍ کولو امر کړی دی.
ګاونډي ته زیان رسول ګناه ده.
مونږ له خپلو ټولګي والو سره هم نیکي اوښه سلوک کوو.

هڅونه

دوو تنو هغو زده کوونکو ته چې سره ګاونډیان وي، دنده ورکړئ چې د مرستې او ښه سلوک په اړه خبرې وکړي.

ارزونه: ایا زده کوونکي د ګاونډي حقونه پیژني او د هغه حقونو ته پاملرنه کوي؟

ښاغلی ښوونکی دې د ګاونډي د حقونو په هکله زده کوونکو ته په ساده ژبه معلومات ورکړي.

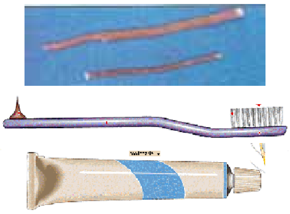

څوارلسم لوست

پاکوالی

هدف: د ژوند د چاپېریال پاکي او نظافت ته د زده کوونکو پام کول.

پاکوالی څه ګټې لري؟

پاکوالی (نظافت) دایمان جز دی.

مونږ خپل ځان، جامې، ټولګی او کتابونه پاک ساتو.

خدای تعالی پاک انسان خوښوي.

پاکوالی زمونږ روغتیا ته ګټه رسوي.

مونږ پاکې اوبه څښو او پاک خواړه خورو.

له ناپاکو اوبو او خوړو څخه ځان ساتو.

هڅونه

زده کوونکي دې دا جمله (نظافت دایمان جز دی) په لوړ اواز په ټولګي کې تکرار کړي.

ارزونه: ایا زده کوونکي په ټولګي کې نظافت مراعات کوي؟

ښاغلی ښوونکی دې وخت په وخت د زده کوونکو د جامو، ځان، نوکانو اولاسونو پاکوالی وګوري.
د ناپاکو اوبو، او هغو ناروغیو په اړه کومې چې له ناپاکو او بو څخه پیداکیږي، زده کوونکو ته پـــوره معلومات ورکړي.

پنځلسم لوست

د ډوډۍ خوړلو آداب

هدف: د ډوډۍ خوړلو د آدابو زده کړه .

زه له ډوډۍ خوړلو څخه مخکې خپل لاسونه ښه مینځم.

د ډوډۍ خوړلو په پیل کې (بسم الله الرحمن الرحیم) وایم.

ډوډۍ په ښي لاس خورم، همدا راز اوبه هم په ښي لاس څښم.

تل ډوډۍ له خپلې مخې څخه اخلم او په ډیرې کرارۍ سره یې خورم.

د ډوډۍ خوړلو په وخت کې چا ته نه ګورم او وړه مړۍ اخلم.

د ډوډۍ خوړلو په پای کې (الحمدلله) وایم.

هڅونه

زده کوونکي دې په ټولګي کې د ډوډۍ خوړلو رول په یوه ګیلاس پاکو اوبو سره ترسره کړي.

ښاغلی ښوونکی دې د ډوډۍ خوړلو آداب وخت په وخت زده کوونکو ته ورزده کړي، د ډیرې ډوډۍ او ناوړه خواړو زیانونه دې په ساده ژبه بیان کړي او زده کوونکو ته دې ووایي چې معده درې برخې لري. د خوراک برخه د اوبو برخه او د هوا برخه .

شپاړسم لوست

د سلام آداب

هدف: د سلام اچولو له ګټو سره اشنايي .

مونږ ولې يو بل ته سلام اچوو؟

يو بل ته سلام اچول (ويل) سنت دي.
سلام ويل د مينې، دوستۍ اومحبت سبب ګرځي.
کوچنيان بايد لويانو ته سلام واچوي.
زه ټولګي او کور ته د ننوتلو په وخت کې سلام اچوم.
او وايم : السلام عليکم ورحمة الله.
زما ملګري وايي : وعليکم السلام ورحمة الله وبرکاته.
همدا راز وړه ډله بايد لويې ډلې ته سلام واچوي.

هڅونه

زده کوونکي دې دوه ډلې شي، يوه ډله دې بلې ډلې ته د(السلام عليکم ورحمة الله و برکاته) جمله ووايي او په ځواب کې دې هغه بله ډله د(وعليکم السلام ورحمة الله) جمله ووايي، دا عمل دې څو ځله تکرار کړي.

ارزونه: ايا زده کوونکو د السلام عليکم .... جمله زده کړې ده؟

ښاغلی ښوونکی دې زده کوونکي پوه کړي چې په اسلام کې په لاس او سر خوځونه ياتيټه ونه، سلام نه شته بلکې سرټيټه ونه ګناه ده.

<u>اوولسم لوست</u>

د خبرو کولو آداب

<u>هدف:</u> په هر ځاي کې دخبرو کولو د آدابو د مهارت زده کړه.

څرنګه باید خبرې وکړو؟

مونږ باید د خبرو کولو په وخت کې نوبت مراعات کړو.
او د اوریدونکو په خوښه په ټیټ آواز سره وغږیږو. د چا غیبت ونه کړو او د خیر خبرې وکړو.
زمونږ پیغمبر حضرت محمد (صلی الله علیه وسلم) په نرمو خبـــرو اوښـــو اخلاقو(خویونو) سره ډیر خلک د اسلام په دین مشرف کړل.

<u>هځونه</u>

زده کوونکي باید په ډیر ادب سره د یوې موضوع په هکله له خپل ښوونکي ســـره خبـــرې وکړي .

<u>ارزونه :</u> زده کوونکي باید د خبرو کولو ادب ته پاملرنه وکړي او یو د بل خبرې پوره واوري.

ښاغلی ښوونکی دې زده کوونکو ته دخوږې ژبې او سمو خبرو ګټې بیان کـــړي او هغـــوي دې لـــه کنځلو، درواغو او بې ځایه خبرو څخه منع کړي. ددې متن څخه په استفادې سره دې زده کوونکوتـــه نور معلومات ورکړي.

درسی کتابونه دپوهني په وزارت پوري اړه لـــري په بازار کې يې اخيستنه او خرڅونه په کلکه منع ده. له سر غړونکو سره قانوني چلند کيږي.

کمپوز او ډيزاين: حميدالله غفاري او رقيب الله ابراهيمي

د کتاب د استهلاک دوره (۳) کاله.